

A color photograph of a man with curly brown hair, smiling broadly. He is wearing a grey suit jacket, a light-colored checkered shirt, and a dark tie with a small pattern. He is holding a bouquet of flowers, including a prominent red rose, and a light blue book or folder. The background shows a large, multi-story building with many windows, partially obscured by green trees and bushes. The overall tone is warm and positive.

PŘÍBĚH
FRANTIŠKA
BLOUDKA

Příběh Františka Bloudka

V rámci projektu Post Bellum Příběhy našich sousedů jsme se zkontaktovali s panem Fratiškem Bloudkem. Pan Bloudek již spolupracoval se sbírkou Paměť národa, kde popisoval mimo jiné i jeho obtížné postavení ve společnosti za komunistického režimu, jež bylo zapříčiněné jeho odlišnou homosexuální orientací.

Příběh pana Bloudka nás velmi zaujal a rozhodli jsme se vyslechnout jeho zповěď, v níž popisoval nejen své dětství a dospívání, které ne vždy bylo snadné, ale taktéž se v rozhovoru zmiňoval o svých pocitech v osudných momentech pro Československo dne 21. srpna 1968.

Projekt jsme zpracovali formou, kde jsme se snažili sepsat některé ze vzpomínek našeho pamětníka, aby měl čtenář možnost nahlédnout do obtížné doby, ve které František Bloudek vyrůstal a zažíval těžké situace, které se s tímto obdobím pojí, na vlastní kůži.

Fotografie z roku 1967 (20 let)

O pamětníkovi

František Bloudek je narozen 4. září 1947 v obci Otvici nedaleko města Chomutov. Do rodiny Bloudekových se poté narodily ještě dvě děti, nejprve sestra Marie a poté i bratr Karel. U domu mívala pamětníkova rodina králíkárnou s výstavními králíky, které jeho otec pěstoval a dokonce s nimi i jezdil po soutěžích. Později chovali i drůbež.

František začal v roce 1967 ve svých 20 letech docházet na Vysokou školu zemědělskou v Praze. Jeho vysokoškolské studium se ale zkomplikovalo v okamžiku, kdy následkům zranění ze svého zaměstnání podlehl jeho otec. František přerušil studium a vrátil se do Ústeckého kraje za svou matkou, aby ji pomohl s domácností, ale i s výchovou bratra Karla. Bohužel, po nějaké době si našla Františkova matka našla přítele z Litoměřic, následně se tam za ním rozhodla odstěhovat a umístit bratra Karla do dětského domova. František ale toto řešení odmítal a rozhodl se postarat o svého mladšího sourozence sám. Na vysokou školu se vrátil po sedmi letech a úspěšně odpromoval.

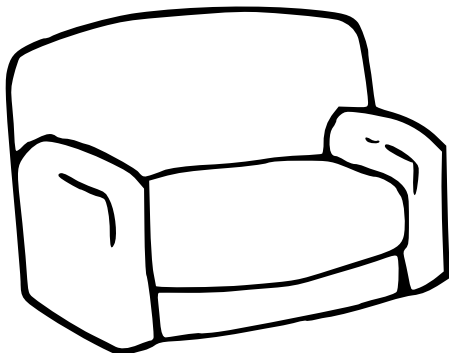
Po promoci získal pan Bloudek pracovní pozici na Výboru lidové kontroly ČSSR, zde byl ale šikanován kvůli své odlišné sexuální orientaci, a to bylo i důvodem pro změnu pracoviště, František nastoupil tedy do Správy federálních hmotných rezerv. Avšak nejen v profesním životě byl František kvůli homosexualitě terorizován. Společnost, ale leckdy i rodina nedokázala Františkovu osobu zcela přijmout, včetně sestry Marie a její rodiny, se kterou měl ale František jinak kladný vztah. František ale dnes tvrdí, že se již s tím už všichni z jeho příbuzných smířili a se svou rodinou je v kontaktu a slaví s nimi veškeré svátky.

Fotografie z promoci 1980

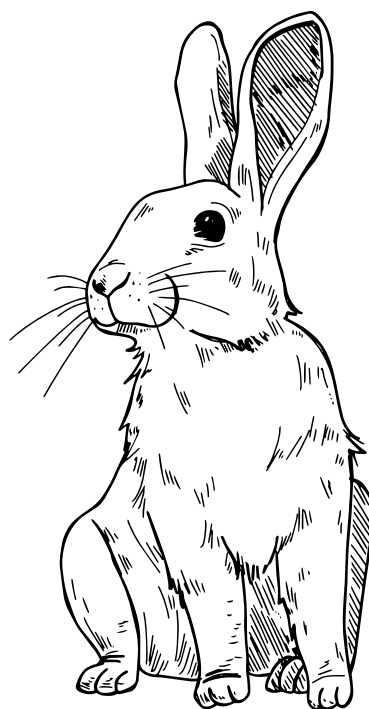
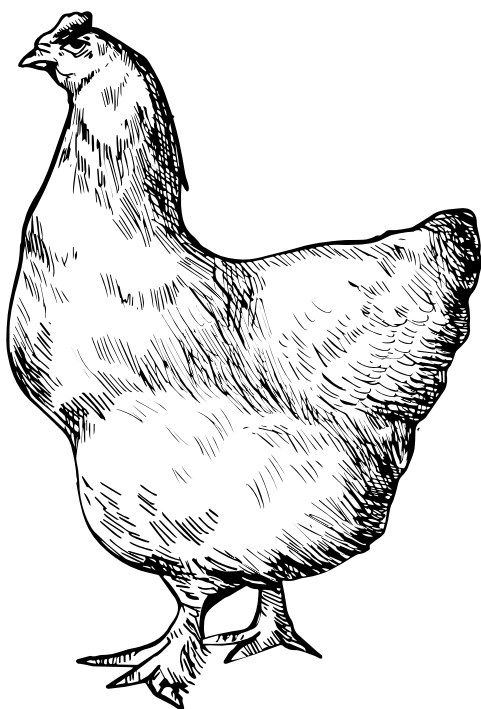
Z dospívání

"V dětství jsem trpěl epilepsií, záchvaty jsem míval v noci, proto jsem měl postel blízko maminky, která mohla vždycky zasáhnout. Poslední záchvat jsem měl asi ve 12, to byl jedinej záchvat, který se odehrál během dne ve škole. Pamatuju si, že jsem se pak probudil ve velkém koženém křesle pana ředitele, kterej nade mnou stál ještě s maminkou. Děti se mi ale kvůli té nemoci smály, křičely na mě "Bloudek, žloutek". Mě to hrozně rozčilovalo a potom jsem se i často vztekal a byl nepříjemnej, stal se ze mě samotář..."

Rodná obec Otvice

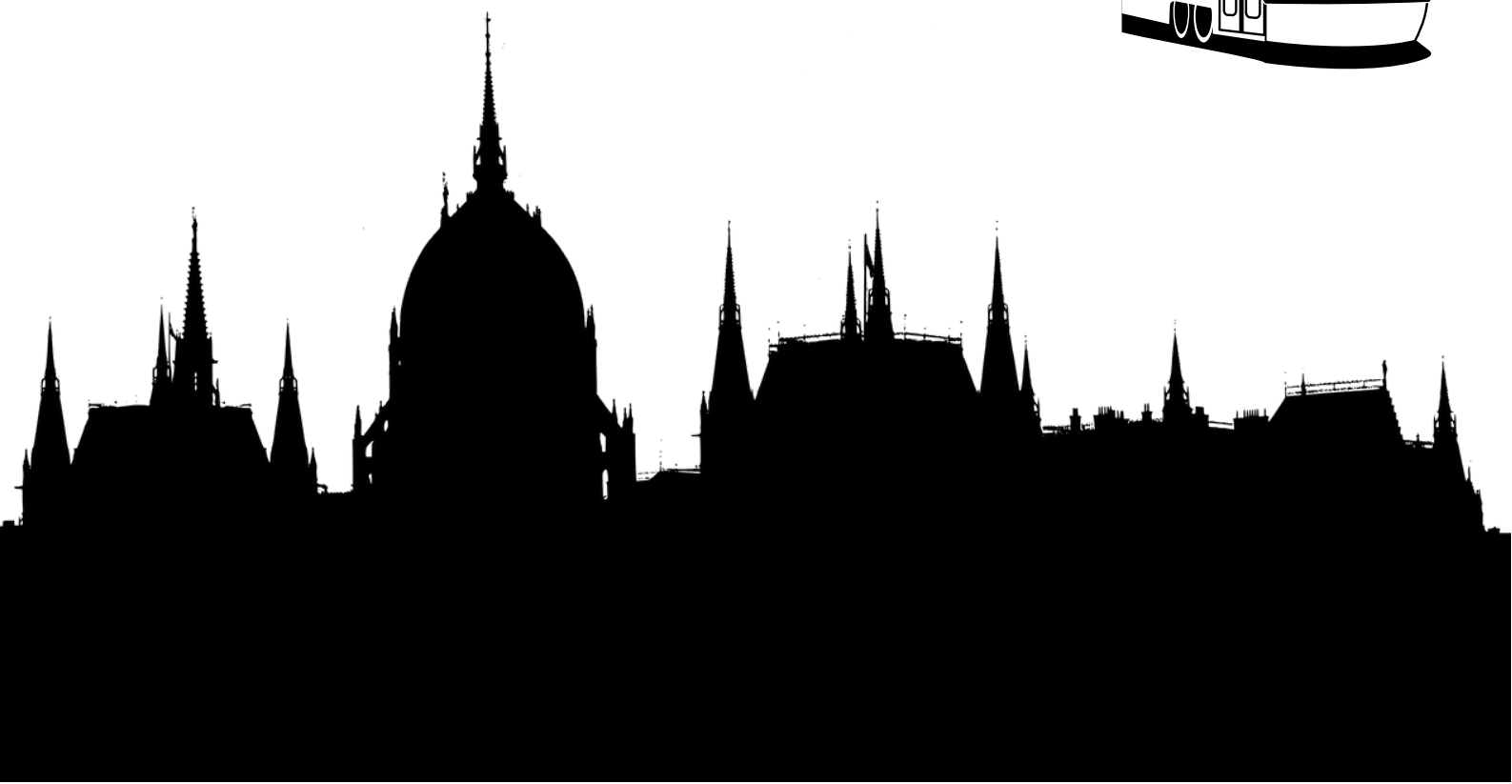
"Rodiče měli dům v malé obci. Můj táta pracoval na směny, takže máma musela, když táta nebyl doma, se starat o ty králíky, co pěstoval. Čistit jim kotce, krmit je... Matka mu tedy pořád vyčítala, že chová králíky. Oni totiž taky byli zaregistrováni, takže se nesměli zabít. Otec s nima jezdil na různé výstavy. Když nějaký zemřel, tak se musel napsat protokol. Máma tedy vždycky říkala, že je okolo toho takový práce a ani žrát se to nesmí. Táta hodně hospodařil, později choval ještě slepice, krůty nebo kachny. Pořád okolo toho byly hádky."

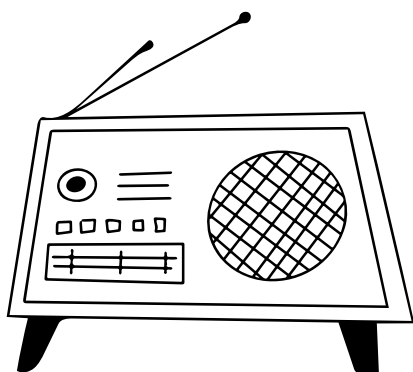
"Když si otec pořídil vlastní dům, tak matka jít nechtěla. Pořád se totiž s otcem hádali. Mámě, ale umřela maminka už v roce 1949 na rakovinu, takže žila jenom s otcem, který jí řekl, že její muž má kde bydlet a vyhnal jí z domu. Máma tedy byla skoro donucena se odstěhovat s mým tátou. Ona potom svého otce nenáviděla, že kvůli němu musela z Prahy. Takže vždycky na prázdniny nás tam pouze přivezla a odvezla, s dědou vůbec nemluvila."

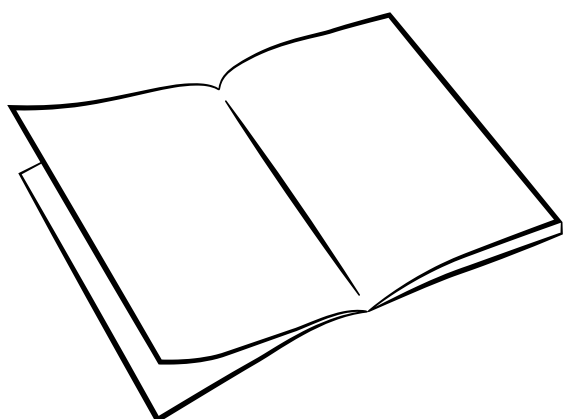
"Za dědou do Prahy jsem jezdil rád, to byl skvělej chlap. Obcházel se mnou všechny možný muzea a památky. Matka s ním ale dobré vztahy neměla, jak už jsem říkal, vyčítala mu, že ji z Prahy, kterou tak milovala, vyštval a donutil jí si vzít mého otce. Ona si vždy představovala, že se v Praze vdá za nějakého doktora nebo tak..."

"Byl jsem vždy vášnivý čtenář a každý víkend jsem poslouchal v rádiu sobotní četbu. Pamatuju si, že mi bylo 13 let a ten hrdina v knize čekal nějakou návštěvu a vyhlížel ji z okna a když ten host přicházel, tak ten vypravěč řekl: "Má typickou homosexuální chůzi." A mě to zaujalo, protože jsem to slovo "homosexuální" neznal. Slyšel jsem tam ten "sex", ale nedokázal jsem si odvodit význam toho celého "homosexuální"."

"O rok později jsem byl zase v Praze u dědy a on mi dovolil se sám projet tramvají. Jel jsem do knihkupectví a koupil si tam takovou brožurku v červených deskách, která měla sloužit jako poučka pro rodiče, jak o sexu mluvit s dětma. Hledal jsem tam někde to slovo "homosexuální", až na konci o tom byla krátká zmínka, že si maj lidi dávat pozor, aby se děti nebavily s nějakějma divnejma pánama. A to bylo vše, co jsem se dozvěděl."

"Na střední školu jsem jezdil do Kadaně, musel jsem z domova jet autobusem do Chomutova a odsud lokálkou do té Kadaně. Tam zase kluci pořád uháněli holky, jedna holka tam byla fajn ale nikdy mě nepřitahovala, vždycky to byla jen kamarádka. Takže na střední škole jsem taky nepobral moc vědomostí kolem toho sexu. Jednu zimu jsem jel z tanečních, to jsem byl v maturitním ročníku. Napadl sníh a ta lokálka na té trase uvázla. Takže jsem poslední noční autobus z Chomutova domů nestihl. A já stál na té zastávce a pozoroval, jak padají vločky, najednou mi nebyla zima. To bylo tak krásný, vypadalo to, jako kdybych stál na stříbrném tácu. A v ten moment na mě promluvil takovej menší, trochu korpulentnější chlapík:" Co tu děláš, vždyť tu umrzneš." Tak jsem mu řekl, co mám dělat když mi ujel autobus. A on mi řekl, ať jdu k němu, že bydlí blízko a má tam cukroví a čaj. A já si říkal, že jsem se nikomu neprosil, ale zajímalo mě, proč se o mě stará a taky trochu to cukroví, my už doma žádné neměli. A tak jsme šli k němu domů. Já se posadil na gauč a všiml jsem si takový otevřený knihy tam. Začal jsem v ní listovat a tam byly fotografie nahých lidí, ale byli tam jen muži. Dal mi to cukroví a čaj, podíval se na mě a řekl, ať se neškrťím. Tak jsem si otevřel pásek. Pak ke mě přistoupil a /.../. Po nějaký době jsem se s ním ale přestal stýkat, rozčilovalo mě, že chce jen to jedno, ale já ho nezajímám"

1968

"No tak v šedesátým osmým, to jsem už měl po maturitě a byl jsem v Praze na vysoký škole. No a do toho, do toho prostě přijely ty tanky a to bylo prostě špatný."

"Mě se to období toho takzvanýho Pražskýho jara, tak mě se to líbilo. Protože v tu dobu prostě začaly vycházet zajímavý knihy. Jak jsem říkal, já jsem pořád něco četl. A teďko najednou se prostě objevovaly zajímavý knihy a koncerty a tak."

Pražské jaro

Pražské jaro je označení pro období uvolňování a liberalizace v Československu na konci 60. let 20. století. I přes komunistický režim se zde začal objevovat svobodnější tisk a různé reformy, příkladem může být tzv. akční program KSČ a s tím spojovaný termín „socialismus s lidskou tváří“.

Občanům se tato doba velmi zamlouvala, po krutých 50. letech plných nekompromisních a morbidních politických procesů, opět mohli „svobodněji dýchat“. Začaly vycházet zajímavé filmy a knihy, které nebyly plné propagandy tehdejšího režimu, povolovaly se organizace jako Junák nebo Sokol, lidé směli vycestovat na západ a dokonce na konci června roku 1968 byla zrušena cenzura a mnoho dalších záležitostí bylo na cestě za změnou.

Ovšem ostatní představitelé zemí sovětského východního bloku s reformou, jež na území ČSSR probíhala, nesouhlasili a byli připraveni proti Pražskému jaru okamžitě jednat.

21. srpen 1968

V tento den započala invaze vojsk Varšavské smlouvy do Československa. Celá akce však započala již 20. srpna kolem 23. hodiny, kdy vojska poprvé s tanky přejely hranice do našeho území.

Postupně došlo k sovětskému obsazení významných československých měst a reformy Pražského jara byly odvolány. Nastolila se normalizace, tedy proces, kdy se opět začal tvrdý komunistický režim utužovat. Naděje lepších zítřků, které přinášely reformy zlatých 60. let, byla tímto dnem československým lidem ztracena.

21. SRPEN 1968

Fotografie ze srpna 1968, Praha

"Byly prázdniny, já jsem si koupil knihu. Ta mě tak zaujala, že jsem prostě tu knihu přečetl za noc, až do rána jsem to četl. Sestra ta žila už v Aši, ona tam byla na učilišti. Mám ještě mladšího bratra, ale ten v tu dobu ještě nežil. A byly prázdniny a tak já jsem tam byl sám. Na otce si nemůžu v tomhle okamžiku vzpomenout. Ale já jsem přečetl tu knihu a to bylo asi čtyři hodiny v noci, když jsem to sklapnul. No a za chvíli, asi během čtvrt hodiny nebo půl hodiny, vstávala matka, že půjde do práce. Ona v té době už nepracovala v JZD, ale jezdila pracovat na povrchovou šachtu, kde obstarávala křížení mašinek na těch stupních té jámy. Takže vstávala takhle brzo. A ona vždycky si pustila rádio a štelovala si hodinky, protože jí nešly přesně. Spustila si rádio a teďko mě vzbudila, už jí tekly slzy, říká:

"Fando, je válka. Je válka."

"Neblni prosimtě jaká válka."

"Ty nevíš co to válka je. Já jsem válku zažila. Jsou tady rusáci."

No ale oni přes nás jeli Němci. To bylo prašť jako uhoď jo, Rusáci to dirigovali. A oni jeli rovnou od hranic, rovnou do Prahy. Tak některý ty těžký vozy a ty pásový, tak jezdily přes Chomutov. Předtím, ve stejným roce byly ulice čerstvě upravený, vyasfaltovaný. Předtím byly kamenný ty ulice. No a teďko přijížděly ty tanky. A ten asfalt, jak přes něj jely, tak to lítalo do stran, takže se znovu objevily kostky a podél silnice byl ten asfalt. To byla jedna řada. A z druhý strany jely přímo na Prahu přes pole. To je jedno, že tam bylo obilí, že tam byla cukrová řepa, že tam byly brambory. Jim to nevadilo. Oni si tam vyjeli dálnici. Asi třicet metrů širokou dálnici od hranice až do Prahy."

Poděkování

Na konec bychom rádi panu Bloudkovi poděkovali za to, že si našel čas se s námi sejít a podělil se s námi o své vzpomínky.

Fotografie z našeho setkání ze dne 6. 1- 2023

Produkt byl vytvořen pomocí webového editoru <https://www.canva.com/>

Zdroje:

(Informace o dění v ČSSR roku 1968) My jsme to nevzdali [online] 2017. [cit. 28. 2. 2023]. Dostupné z

<https://www.myjsmetonevzdali.cz/temata/prazske-jaro-a-okupace/prazske-jaro/>

(Osobní fotografie pana Bloudka) Paměť národa [online] 2016. [cit. 28. 2. 2023]. Dostupné z

<https://www.pametnaroda.cz/cs/bloudek-frantisek-1947>

(Historická fotografie obce Otvice) Otvice oficiální stránky obce [online]. [cit. 28. 2. 2023]. Dostupné z <https://www.otvice.cz/samosprava/historie-obce/>

(Fotografie ze srpna 1968) irozhlas.cz, Oldřich Bečvář, [online] 12. srpna 2012. [cit. 5. 3. 2023]. Dostupné z https://www.irozhlas.cz/veda-technologie_historie/pro-invazi-v-srpnu-1968-byl-navzdory-legendam-i-madarsky-vudce-kadar_201208211205_mtaborska

(Fotografie Alexandera Dubčeka) aktualne.cz, ČTK, [online]. 6. 6. 2018 [cit. 5. 3. 2023]. Dostupné z

<https://nazory.aktualne.cz/komentare/prazske-jaro-1968-jako-skola-predstavivosti-experiment/r~33220c3468a911e8b9db0cc47ab5f122/>